ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00510/2015-ERU V Ostravě dne 9. dubna 2015

Č. j. 00510-5/2015-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon"), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-00510/2015-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 16. února 2015 z moci úřední podle ustanovení § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), s účastníkem řízení, právnickou osobou – **X Energie, s.r.o.**, se sídlem Hybernská 1009/24, 110 00 Praha – Nové Město, IČ: 248 17 872 – ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele"), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba – **X Energie, s.r.o.**, se sídlem Hybernská 1009/24, 110 00 Praha – Nové Město, IČ: 248 17 872 (dále jen „účastník řízení") - se tím, že v rozporu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele jako držitel licence na obchod s elektřinou užil agresivní obchodní praktiku ve smyslu ustanovení § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, když po zákaznici [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], v období od 1. dubna 2014 do 27. července 2014 požadoval platby za sdružené služby dodávky elektřiny, které uvedené zákaznici dodal i přesto, že si je tato zákaznice od něj neobjednala, **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.**

II. Podle ustanovení § 24 odst. 12 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02415.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02415.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 16. února 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ustanovení § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že v rozporu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 141118489 užil agresivní obchodní praktiku ve smyslu ustanovení § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 10. června 2014 dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“).

Předmětem kontroly bylo dodržování povinností na úseku podnikání v energetických odvětvích dle ustanovení §§ 4 až 6 zákona o ochraně spotřebitele.

II. Kontrolní zjištění

V rámci kontroly u účastníka řízení bylo zjištěno, že dne 3. prosince 2013 navštívil obchodní zástupce účastníka řízení v místě bydliště, na adrese [redacted], paní [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted] (dále též „zákaznice“), a na místě sepsal se synem paní [redacted], panem [redacted], smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. [redacted] (dále „Smlouva č. [redacted]“) v rozsahu dodávky elektřiny do odběrného místa č. [redacted] ([redacted]) na adrese [redacted], na jméno zákaznice paní [redacted].

Dále tento obchodní zástupce sepsal se synem zákaznice panem [redacted] na jméno zákaznice smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. [redacted] (dále „Smlouva č. [redacted]“) v rozsahu dodávky plynu do odběrného místa č. [redacted] ([redacted]) na adrese [redacted].

Zároveň s výše uvedenými smlouvami sepsal obchodní zástupce účastníka řízení s panem [redacted] plnou moc zplnomocňující účastníka řízení k zastupování zmocnitele při jednání se všemi účastníky trhu s elektřinou a plynem ve věci podmínek dodávky elektřiny a plynu, uzavření ukončení smluv souvisejících se změnou dodavatele elektřiny a plynu a jejich distribucí pro veškerá odběrná místa elektřiny a plynu vedené na osobu zmocnitele, jakož i k činění dalších právních úkonů vůči třetím osobám směřujícím ke zrušení jakýchkoliv smluv, jejichž předmětem jsou dodávky elektřiny a plynu a jejich distribuce.

Pan [redacted] obě smlouvy a plnou moc pro účastníka řízení za zákaznici podepsal, tuto skutečnost dokládá u Smlouvy č. [redacted] zápis do poznámky: „[redacted]“ a u Smlouvy č. [redacted] zápis do poznámky: „[redacted]“.

Jak vyplynulo následně v rámci pokračující kontroly, byly obě smlouvy sepsány bez vědomí zákaznice a bez udělené plné moci zákaznice, která by zmocňovala jejího syna, pana [redacted], k tomu, aby jménem zákaznice mohl jednat a uzavírat smluvní vztahy.

Pan [redacted] následně téhož dne, tj. 3. prosince 2013, zaslal účastníku řízení elektronicky písemnost nazvanou *„odstoupení od smlouvy uzavřené v bytě č.* [redacted]", ve které účastníku řízení uvedl, že odstupuje od smlouvy uzavřené dne 3. prosince 2013 za paní [redacted], včetně odůvodnění a sdělení, že se jedná o dvě smlouvy, tyto identifikoval číslem ID OZ.

Následně pan [redacted] vytištěnou kopii tohoto přípisu, zaslal doporučeným dopisem účastníku řízení dne 11. prosince 2013, jak dokládá přiložená kopie obálky přípisu.

Dne 15. prosince 2013 zaslal účastník řízení zákaznici „uvítací dopisy", včetně přílohy nazvané *„praktické informace pro změnu dodavatele"*.

V přípise ze dne 2. ledna 2014 nazvaném *„Ukončení smlouvy"* s chybně uvedenou korespondenční adresou pana [redacted] účastník řízení v reakci na žádosti o ukončení smluvního vztahu uvedl, že žádosti nemůže vzhledem k chybějícímu číslu smlouvy vyhovět, a že v systému neeviduje smlouvu na jméno pana [redacted].

Dne 7. ledna 2014 zaslal účastník řízení panu [redacted] v rámci elektronické komunikace odpověď na žádost o ukončení smlouvy, ve které potvrdil obdržení požadavku na ukončení smlouvy a dále sdělil, že pro vyřízení požadavku pana [redacted] je nutné sdělit účastníku řízení číslo smlouvy. Následně v e-mailu zaslaném dne 8. ledna 2014 účastník řízení pana [redacted] opět žádal o uvedení čísla smlouvy ve správném formátu a informoval jej, že jakmile účastník řízení obdrží číslo smlouvy, vyřídí jeho požadavek a obratem mu zašle potvrzení o ukončení smlouvy.

Z výpisu elektronické komunikace mezi panem [redacted] a účastníkem řízení vyplývá, že pan [redacted] následně zaslal dne 9. ledna 2014 účastníku řízení e-mail, ve kterém uvedl obě čísla smluv, když uvedl: *„je absolutně jedno o jaké číslo se jedná z hlediska práva. jedná se o zrušení všech závazků které uzavřel* [redacted] *za* [redacted] *dne 3. 12. 2013"* a dále *„nějaké další čásla u smlouvy je toto* [redacted] *"*

Přípisem ze dne 29. ledna 2014 nazvaným *„Ukončení smlouvy"* informoval účastník řízení zákaznici o částečném vyřízení požadavku a uvedl, že obdržel požadavek, kterým zákaznice ukončuje Smlouvu č. [redacted] v rozsahu dodávek energií do odběrného místa číslo [redacted], a to ke dni doručení odstoupení. V předmětném přípise účastník řízení výslovně neuvedl, že byla ukončena pouze smlouva v rozsahu dodávky plynu a že druhá smlouva v rozsahu dodávek elektřiny zůstala v platnosti.

Dne 13. března 2014 podal účastník řízení v rámci systému společnosti OTE, a.s. - držitel licence na činnosti operátora trhu (dále jen „OTE") - žádost o uskutečnění změny dodavatele elektřiny u zákaznice, resp. pro její odběrné místo [redacted], přičemž dodávka elektřiny od účastníka řízení se měla uskutečnit od data 1. dubna 2014.

V době, kdy účastník řízení podal v rámci systému OTE žádost o uskutečnění změny dodavatele, neměl se zákaznicí uzavřenou platnou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny.

Dne 31. března 2014 účastník řízení zaslal zákaznici zálohovou fakturu na období od 1. dubna 2014 do 30. dubna 2014, včetně plánu záloh na období od 1. dubna 2014 do 31. března 2015 pro odběrné místo [redacted], a to zároveň s dopisem ke změně dodavatele informujícím o úspěšně proběhlé změně dodavatele s uvedením data aktivace 1. dubna 2014 s komoditou elektřina.

Z elektronické komunikace mezi panem [redacted] a oddělením ochrany spotřebitele Úřadu ze dne 30. dubna 2014 vyplývá, že dne 29. dubna 2014 byla Úřadem účastníku řízení doložena kopie podacího lístku, který téhož dne 29. dubna 2014 zaslal Úřadu pan [redacted].

Přípisem ze dne 30. dubna 2014 nazvaným „*Potvrzení storno smlouvy* [redacted]“ informoval účastník řízení zákaznici o ukončení Smlouvy č. [redacted] sjednané v rozsahu odběru elektrické energie s tím, že smlouva bude ukončena k nejbližšímu možnému termínu, kterým byl 19. květen 2014. Účastník řízení zároveň zákaznici upozornil na nutnost uzavření nové smlouvy o dodávkách elektrické energie ode dne 20. května 2014, aby na odběrném místě nedošlo k neoprávněnému odběru elektrické energie.

V rámci kontroly Úřadu byl účastník řízení dne 11. července 2014 požádán o zaslání kopie písemného dokladu, na základě kterého došlo k ukončení Smlouvy č. [redacted] na dodávku plynu u zákaznice (odběrné místo EIC: [redacted], číslo odběrného místa: [redacted]).

Účastník řízení dne 23. července 2014 sdělil Úřadu, že dne 12. prosince 2013 bylo přijato odstoupení od Smlouvy č. [redacted] zaslané panem [redacted]. Pan [redacted] účastníka řízení informoval, že odstupuje od smlouvy uzavřené na paní [redacted]. V korespondenci však nabylo uvedeno číslo smlouvy ani přiložená plná moc, která by opravňovala pana [redacted] k takovému jednání.

V rámci kontroly Úřadu byl účastník řízení dne 18. srpna 2014 požádán o sdělení, z jakého důvodu byla na základě účastníkem řízení doloženého dokumentu nazvaného „*Odstoupení od smlouvy uzavřené v bytě č.* [redacted]“ ukončena pouze Smlouva č. [redacted] v rozsahu dodávek plynu a nebyla zároveň ukončena smlouva č. [redacted] v rozsahu dodávek elektřiny. Zároveň byl účastník řízení požádán o doložení kopie plné moci udělené zákaznicí panu [redacted] k zastupování ve věci uzavření smluvního vztahu o sdružených dodávkách elektřiny a plynu.

Účastník řízení dne 26. srpna 2014 sdělil Úřadu, že pan [redacted] plnou moc, která by ho opravňovala k zastupování [redacted], nedoložil. Smlouva na dodávku plynu byla ukončena na základě platného odstoupení od smlouvy zaslaného v souladu s ustanovením § 11a odst. 2 energetického zákona, a to prostřednictvím společnosti RWE Energie, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha 10, IČ: 499 03 209 (dále jen „společnost RWE Energie“).

Dne 12. prosince 2013 byl účastníku řízení doručen přípis bez uvedení čísla smlouvy, s žádostí o ukončení smluv, přičemž jej nebylo možné přiřadit k žádnému zákazníkovi. Obě smlouvy byly uzavřeny na paní [redacted] a korespondenci zasílal pan [redacted] bez plné moci a bližší specifikace. Pan [redacted] byl následně vyzván k doložení čísla smlouvy, aby bylo možné korespondenci přiřadit a vyřídit k jeho spokojenosti, načež bylo účastníku řízení panem [redacted] sděleno následující: *„jestli zkoušíte nějaké finty, nebude problém Vás žalovat.“* Na to účastník řízení pana [redacted] požádal o zaslání čísla smlouvy, které zaslal v chybném formátu, s tím, že jakmile od něj obdrží číslo smlouvy, vyřídí jeho požadavek a obratem mu zašle potvrzení o ukončení smlouvy, načež pan [redacted] reagoval následovně: *"...je absolutně jedno o jaké číslo z hlediska práva se jedná.."*

Účastník řízení tedy citoval z elektronické komunikace ze dne 9. ledna 2014 zaslané panem [redacted], ve které byly prokazatelně uvedena obě čísla smluv.

V rámci pokračující kontroly Úřadu byl účastník řízení opakovaně ve dnech 19. září 2014, 10. října 2014, 14. října 2014 a 5. listopadu 2014 požádán o doložení kopie písemného dokladu zaslaného společností RWE Energie, na základě kterého byla ukončena Smlouva č. [redacted].

Dne 14. října 2014 požádal Úřad společnost RWE Energie o vyjádření, zda tato společnost zaslala za paní [redacted] v období od 3. prosince 2013 do 29. ledna 2014 odstoupení od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. [redacted] v rozsahu dodávky plynu pro odběrné místo [redacted].

V přípise ze dne 23. října 2014 společnost RWE Energie uvedla, že v období od 3. prosince 2013 do 29. ledna 2014 nezasílala účastníku řízení za paní [redacted] odstoupení od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu pro odběrné místo [redacted].

Dne 12. listopadu 2014 byl Úřadu doručen přípis, ve kterém účastník řízení ve věci doložení dokladu, který by dokládal jeho tvrzení ze dne 26. srpna 2014, uvedl, že došlo pravděpodobně k nesprávné interpretaci jeho vyjádření tak, že Smlouva č. [redacted] byla ukončena na základě platného odstoupení od smlouvy zaslaného v souladu s ustanovením § 11a odst. 2 energetického zákona prostřednictvím společnosti RWE Energie. Dále v tomto přípise účastník řízení potvrdil přijetí e-mailu od pana [redacted] ze dne 9. ledna 2014, ve kterém pan [redacted] doplnil čísla obou smluv, které zákaznice požadovala ukončit.

K důvodům, které účastníka řízení vedly k tomu, že na základě výše uvedeného e-mailu ze dne 9. ledna 2014 ukončil pouze Smlouvu č. [redacted] v rozsahu dodávky plynu a neukončil zároveň Smlouvu č. [redacted] sjednanou v rozsahu dodávky elektrické energie, účastník řízení v přípise uvedl, že dne 21. ledna 2014 byl na základě evidovaného odstoupení (zaslaného neoprávněnou osobou) realizován proces ukončování smlouvy s paní [redacted]. K tomuto došlo pouze u Smlouvy č. [redacted], kdy účastník řízení zaslal informaci stávajícímu dodavateli společnosti RWE Energie. Byl to tedy účastník řízení, kdo informoval stávajícího dodavatele paní [redacted], že změnu dodavatele na tomto OPM realizovat nebude, a to s ohledem na odstoupení zákaznice od smlouvy. Bohužel u Smlouvy č. [redacted] sjednané v rozsahu odběru elektrické energie nadále pokračoval proces změny dodavatele. Výše uvedená situace nastala, nikoliv zaviněně, s úmyslem zákaznici poškodit, ale v důsledku poměrně vyostřené

komunikace s panem [redacted], když tento jednal za svou matku, avšak bez jakékoliv plné moci, střídavě písemně anebo z e-mailové adresy, která nebyla na smlouvě uvedena jako kontaktní, a tedy nedocházelo k automatickému přiřazování zákaznických požadavků k zákaznickému účtu paní [redacted].

Účastník řízení následně zahájil dne 1. dubna 2014 dodávku elektrické energie do odběrného místa zákaznice a elektrickou energii zákaznici dodával až do dne 27. července 2014, jak dokládá výpis OTE, přičemž za dodanou elektřinu účastník řízení požadoval platbu, a to formou předepsaných záloh, jak dokládá zálohová faktura vystavená dne 31. března 2014, a následně formou vyúčtování elektřiny:

- daňový doklad č. [redacted] vystavený dne 26. června 2014, za období od 1. dubna 2014 do 23. června 2014, znějící na částku 663 Kč,
- daňový doklad č. [redacted] vystavený dne 5. srpna 2014, za období od 24. června 2014 do 27. července 2014, znějící na částku 443 Kč,
- daňový doklad č. [redacted] vystavený dne 29. července 2014, kterým byl zákaznici vyúčtován poplatek za upomínku ve výši 95 Kč.

O provedené kontrole byl dne 4. prosince 2014 sepsán Protokol o kontrole č. K038414, č. j. 05422-41/2014-ERU (dále jen „protokol"), který byl účastníku řízení doručen tentýž den, v jehož závěru bylo uvedeno, že účastník řízení vůči zákaznici [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], užil agresivní obchodní praktiku ve smyslu ustanovení § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, a to tím, že po zákaznici požadoval platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které jí v období od 1. dubna 2014 do 27. července 2014 dodal i přesto, že si je zákaznice od něj neobjednala.

Účastník řízení uplatnil vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokole námitky, které byly Úřadu doručeny dne 22. prosince 2014. Dne 29. prosince 2014 Úřad vyrozuměl účastníka řízení, že námitky proti kontrolním zjištěním byly zamítnuty, neboť nebyly podány v zákonem stanovené lhůtě.

V rámci opožděně podaných námitek vůči kontrolním zjištěním účastník řízení uvedl, že Úřad správně uvádí v rámci kontrolního zjištění, že zákazníkem účastníka řízení byla od počátku paní [redacted], bydlící na adrese [redacted]. Paní [redacted], dle sdělení účastníka řízení, z jemu dostupných podkladů, uzavřela s účastníkem řízení smlouvu o sdružených službách dodávky č. [redacted] na dodávku komodity do odběrného místa č. [redacted] (dále jen „OPM").

Účastník řízení neměl k dispozici informaci, že by býval smlouvu uzavřel jménem paní [redacted] její syn. Ostatně součástí smluvní dokumentace nebyla ani plná moc, která by pana [redacted] k takovému jednání za zákaznici zmocňovala. Navíc i podpis na smlouvě nenaznačoval, že by snad měl smlouvu podepsat jménem zákazníka někdo jiný.

Dle názoru účastníka řízení takové jednání, kdy dochází k uzavření smlouvy třetím subjektem za jinou osobu (označenou jako zákazník), který nedisponuje plnou mocí pro takové jednání, lze považovat za padělání podpisu, což je trestný čin definovaný příslušnými ustanoveními trestního zákona. Účastník řízení tedy zpochybňuje samotnou platnost smlouvy, a to z důvodu, že smlouva byla uzavřena bez vědomí zákazníka a bez plné moci.

S ohledem na tuto skutečnost by účastník řízení mohl probíhající odběr do odběrného místa prohlásit za neoprávněný (bez platně uzavřené smlouvy) a spotřebovanou komoditu za bezdůvodné obohacení.

Při zpracování smlouvy obchodním zástupcem nebyla účastníku řízení známa skutečnost, že by snad nemělo jít o platně uzavřenou smlouvu, a tedy účastník řízení jednal v dobré víře tak, jakoby právě paní [redacted] byla jeho zákazníkem.

Dne 12. prosince 2013 byla účastníku řízení doručena korespondence (bez uvedení čísla smlouvy) s žádostí o ukončení smluv, přičemž ji nebylo možné přiřadit žádnému zákazníkovi. Obě smlouvy byly uzavřeny na [redacted] a korespondenci zasílal [redacted] bez plné moci a bližší specifikace. Pan [redacted] byl následně vyzván k doložení čísla smlouvy, aby bylo možné korespondenci přiřadit a vyřídit ke spokojenosti zákazníka. V té době ještě smlouvy nebyly zadány do zákaznického informačního systému účastníka řízení a bez čísla smlouvy nebylo tedy možné zákazníka dohledat a takové ukončení smlouvy zajistit. Také nebylo zcela zřejmé, na jaké jméno je smlouva uzavřená, když ukončení smluv žádal pan [redacted], ačkoliv takového zákazníka účastník řízení neevidoval.

Jelikož pan [redacted] nikdy nezaslal účastníku řízení plnou moc, která by ho opravňovala k jednání za paní [redacted], nadto v tak osobitém případě, jako je kontraktační proces a samotné ukončování smlouvy, považuje účastník řízení jednání pana [redacted] za nezmocněné, a tedy nemůže se jednat o účastníka řízení, kdo se dopustil agresivní obchodní praktiky. Zákazníkem účastníka řízení byla paní [redacted], nikoliv její syn, který zmocnění neprokázal. Pokud by účastník řízení jednal tak, že by v každém jednom případě bral v potaz prohlášení třetí osoby, že ukončuje smlouvu za maminku, nájemce, apod., tak by odběratele mohl, a zcela jistě by se tak i stalo, vystavit ukončení dodávek sjednané komodity do OPM, a to proti jejich vůli, dokonce bez jejich vědomí.

Dle účastníka řízení se lze domnívat, že účelem zákona na ochranu spotřebitele zcela jistě nebylo sankcionování dodavatele komodity pro jakékoliv, byť nepatrné, pochybení obchodníka, ale ochrana spotřebitele proti závažným nečestným a nepoctivým, dokonce zákeřným obchodním praktikám. Takové jednání účastníka řízení rozhodně nebylo. Účastník řízení pokračoval v dodávkách komodity s ohledem na skutečnost, že zde zcela absentoval projev vůle zákazníka.

Vzhledem k tomu, že jednání pana [redacted] bylo velmi, co do písemného projevu, agresivní, jak účastník řízení uváděl v předešlých vyjádřeních, rozhodl se účastník řízení požadavku pana [redacted] vyhovět a oznámil zákaznici ukončení smluvního vztahu s předpokládaným datem, ke kterému bude možné změnu dodavatele provést.

Účastník řízení rovněž uvedl, že společnost ČEZ byla informována o uvolnění odběrného místa ke dni 19. května 2014. Bohužel ze strany zákaznice došlo k obnovení smluvního vztahu až po termínu 11. července 2014, kdy byl účastník řízení kontaktován z emailu změna.dodavatele@cez.cz takto: *„Dovolujeme si Vás informovat, že na základě Vašeho požadavku níže si nyní požádáme o změnu dodavatele pro níže uvedené OPM k 28.07.2014. Čekali jsme na doložení podepsané smlouvy od zákaznice, abychom mohli ZD provést.“*

Účastník řízení dále uvedl, že po celou dobu ode dne aktivace smlouvy, tj. ode dne 1. dubna 2014 až do termínu nové změny dodavatele dne 27. července 2014 byly dodávky elektrické energie realizovány prostřednictvím účastníka řízení. Ne jeho vinou byly dodávky prodlouženy o další dva měsíce od navrženého termínu.

Účastník řízení reagoval okamžitě a smlouvu ukončil k nejbližšímu možnému termínu v souladu s lhůtami pro ukončení příslušné distribuční společnosti ČEZ Distribuce. Bohužel i stávající dodavatel společnost ČEZ čekala na doložení podepsané smlouvy zákaznicí.

Ze strany účastníka řízení došlo k ukončení bez jakýchkoliv sankcí, pouze s požadavkem úhrady prokazatelně spotřebované elektrické energie za trvání smlouvy s účastníkem řízení.

Z výše uvedeného plyne, že se účastník řízení opakovaně snažil docílit smírného vyřešení věci a obratem poté, co vyhodnotil žádost pana [redacted] jako relevantní, požádal o ukončení smluvního vztahu a vyzval odběratelku ke sjednání nové smlouvy. Tato tak neučinila a tak byly dodávky komodity do OPM zákazníka realizovány účastníkem řízení.

Jednání účastníka řízení proto není možné v žádném případě prohlásit za agresivní, jelikož intenzita jednání nedosahovala takového stupně, aby ho bylo nutné prohlásit za agresivní, když si účastník řízení počínal při ukončování smluv obezřetně, s ohledem na oprávněné zájmy zákazníka a trval na prokázání zmocnění pana [redacted] k takovému jednání za zákazníka.

Naopak tento sám se dopustil falšování podpisu zákazníka na smlouvě, opakovaně nedodržoval Všeobecné obchodní podmínky, kdy nekomunikoval z kontaktního emailu či adresy, neposkytl účastníku řízení požadované doklady (plnou moc) a v důsledku zmatečné komunikace z jeho strany došlo ke vzniku již prověřované skutečnosti.

Účastník řízení se v neposlední řadě domnívá, že je nutné při konstatování agresivní obchodní praktiky zkoumat i materiální stránku správního deliktu. Domnělé pochybení účastníka řízení nebylo způsobeno s úmyslem zákazníka poškodit nebo mu způsobit újmu. Účastník řízení se dokonce domnívá, že setrváním ve smluvním vztahu s účastníkem řízení zákaznici nejenže nevznikla škoda, ale co do odběru komodity ušetřila.

Stejně tak poté, co byl pan [redacted] vyhodnocen jako osoba oprávněná jednat za zákazníka, účastník řízení přistoupil obratem ke sjednání nápravy a za vzniklé případné pochybení se zákazníkovi omluvil.

Pokud by Úřad tyto argumenty nepovažoval za relevantní, pak je odpovědnost za vzniklou situaci rozhodně sdílená, když k prošetřovanému jednání účastníka řízení došlo v důsledku trestněprávního jednání pana [redacted], který jednal za zákazníka nezmocněným způsobem, zmatečně a na vyzvání prokázat svoje zmocnění jednat za zákazníka reagoval opakovaně negativně.

Účastník řízení závěrem odkázal i na ustanovení § 17 odst. 1 kontrolního řádu, kde se deklaruje, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ustanovení § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 00510-1/2015-ERU ze dne 13. února 2015 bylo účastníku řízení doručeno dne 16. února 2015. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ustanovení § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhl žádné další důkazy. Správní orgán tak při posuzování celého případu vycházel z podkladů získaných v průběhu kontroly, které byly dne 13. února 2015 zařazeny do správního spisu, kdy správní orgán tyto skutečnosti považoval za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 18. března 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu společně s vyrozuměním o možnosti doložit aktuální majetkové poměry č. j. 00510-5/2015-ERU. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno tentýž den.

Do dne vydání tohoto rozhodnutí se účastník řízení k podkladům rozhodnutí nevyjádřil ani nedoložil své majetkové poměry.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 uvedeného zákona.

IV. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.

Podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil.

Podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele je-li obchodní praktika zaměřena na spotřebitele, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti nebo věku zvlášť zranitelní, hodnotí se její nekalost z hlediska průměrného člena této skupiny; tím není dotčeno obvyklé reklamní přehánění.

Podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik při nabízení nebo prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb či práv zakazuje. Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky.

Aby byla obchodní praktika nekalá ve smyslu ustanovení § 4 zákona o ochraně spotřebitele, musí dojít k jednání podnikatele vůči spotřebiteli, přičemž se dle výkladu Evropského soudu při posouzení spotřebitele používá kritérium průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. o) zákona o ochraně spotřebitele se odbornou péčí rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti. Zjednodušeně lze tedy konstatovat, že obchodník s energiemi prodávající zboží, kterým příslušná komodita nepochybně je, či jeho zaměstnanci, by měli mít odpovídající úroveň odborných znalostí a dovedností v oblasti dané podnikatelské činnosti.

Zákon o ochraně spotřebitele tedy stanoví, co se považuje za nekalou obchodní praktiku. Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky. Správní orgán považuje za nutné na okraj podotknout, že výraz „zejména" zde hraje podstatnou roli, neboť pro to, aby postup prodávajícího byl praktikou spadající do tohoto vymezení, není nutné, aby byl praktikou klamavou nebo agresivní, stačí, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil.

Podle ustanovení § 5a odst. 2 zákona je agresivní obchodní praktikou vždy praktika uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle přílohy 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje po spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.

Podle Rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 110/2014 ze dne 23. října 2014 musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách, postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ustanovení § 5a zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu licencované činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.

Z výkladu ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání, užití nekalé obchodní praktiky, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).

Správní orgán se při posuzování správního deliktu účastníka řízení zabýval tím, zda to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil předmětného protiprávního jednání, dále též skutkovým průběhem tohoto jednání a následky, které toto jednání způsobilo.

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141118489, je tedy podnikatelem v energetických odvětvích. Paní [redacted] jakožto fyzická osoba nepodnikající, která nejednala v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání, naplňuje definici spotřebitele podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Účastník řízení se dopustil protiprávního jednání tím, že požadoval po paní [redacted] v období od 1. dubna 2014 do 27. července 2014 platby za sdružené dodávky elektřiny, které zákaznici dodal i přesto, že si je zákaznice neobjednala.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že Smlouvu č. [redacted] v rozsahu dodávek elektřiny podepsal za paní [redacted] její syn, pan [redacted], kdy tento nebyl k jednání za paní [redacted] nikterak zmocněn. Podpisem uvedené smlouvy dne 3. prosince 2013 došlo tedy k tzv. nezmocněnému jednatelství.

Podle ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. prosince 2013, překročil-li zmocněnec při jednání své oprávnění jednat za zmocnitele nebo jedná-li někdo za jiného bez plné moci, je z tohoto jednání zavázán sám, ledaže ten, za koho bylo jednáno, právní úkon dodatečně bez zbytečného odkladu schválí.

Podle Rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 33 Odo 1078/2005 ze dne 20. listopadu 2007 je nutné dodatečné schválení (tzv. ratihabici) posuzovat podle konkrétních okolností každého jednotlivého případu.

Z podkladů rozhodnutí nikterak nevyplynulo, že by paní [redacted] jednání pana [redacted], jakkoliv dodatečně a bez zbytečného odkladu, schválila. Naopak, pokud druhý podpis na dokumentu nazvaném „*Odstoupení od smlouvy uzavřené v bytě č.* [redacted]" (zaslaný účastníku řízení 11. prosince 2013), náleží paní [redacted], lze usuzovat, že paní [redacted] neměla v úmyslu uzavřít s účastníkem řízení jakoukoliv smlouvu a tedy nebylo důvodu, aby udělovala plnou moc panu [redacted]. Z uvedeného dokumentu je tedy patrný nesouhlas paní [redacted] s jednáním pana [redacted]. Skutečnost, že pan [redacted] již tentýž den, kdy došlo k uzavření smlouvy, začal činit kroky směřující k odstoupení od dané smlouvy, daný názor správního orgán jen potvrzuje. Správní

orgán zároveň podotýká, že účastník řízení v rámci kontroly či správního řízení nikterak netvrdil, že k dodatečnému schválení jednání pana [redacted] paní [redacted] došlo.

Jak vyplývá z ustanovení § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je podnikatel (účastník řízení) povinen vůči spotřebiteli ([redacted]) jednat v souladu s požadavky odborné péče.

Je nesporné, že za účastníka řízení uzavřel smlouvu obchodní zástupce, kdy tuto skutečnost potvrdil v rámci kontroly i účastník řízení.

Podle ustanovení § 654 odst. 2 zákona č. 531/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. prosince 2013 (dále jen „obchodní zákoník"), stanoví-li smlouva, že obchodní zástupce činí právní úkony jménem zastoupeného, řídí se práva a povinnosti s tím související ustanoveními o smlouvě mandátní.

Podle ustanovení § 566 odst. 1 obchodního zákoníku se mandátní smlouvou zavazuje mandatář, že pro mandanta na jeho účet zařídí za úplatu určitou obchodní záležitost uskutečněním právních úkonů jménem mandanta nebo uskutečněním jiné činnosti, a mandant se zavazuje zaplatit mu za to úplatu.

Z uvedených ustanovení obchodního zákoníku vyplývá, že z právních úkonů uskutečněných mandatářem (obchodním zástupcem) jménem mandanta (účastníka řízení) na základě udělené plné moci vznikají práva a povinnosti přímo mezi mandantem a osobou, vůči které jednání směřuje. Z pohledu správního orgánu je tedy nutno nahlížet na uzavření smlouvy obchodním zástupcem za účastníka řízení tak, jakoby smlouvu uzavřel účastník řízení sám. Skutečnost, že obchodní zástupce předal účastníku řízení nepravdivé či neúplné informace týkající se existence plné moci udělené [redacted], případně, že tuto skutečnost obchodní zástupce vůbec nezjišťoval, je poté čistě v intencích soukromoprávního vztahu mezi účastníkem řízení a obchodním zástupcem.

Účastník řízení se tak nemůže vůči paní [redacted] odvolávat ani na svou dobrou víru, neboť mimo výše uvedeného je nutno na vztah mezi účastníkem řízení a paní [redacted] pohlížet rovněž z pohledu zákona o ochraně spotřebitele, kdy je to právě účastník řízení, kdo je povinen jednat v souladu s požadavky odborné péče. Správní orgán má za to, že od účastníka řízení lze v případě, že za zákazníka uzavírá smlouvu třetí osoba, rozumně očekávat, vyžadování plné moci udělené zákazníkem třetí osobě. Zcela jistě se totiž nejedná o výjimečnou situaci, zvláště pak při uzavírání smluv se zákazníky ve věku paní [redacted].

Skutečnost, že obchodní zástupce účastníka řízení na výše uvedené nedbal, je nutno posoudit tak, jako by na ni nedbal samotný účastník řízení. Jak již bylo uvedeno výše charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek, a to bez ohledu na zavinění.

Správní orgán má tedy za to, že paní [redacted] si nikdy neobjednala výrobky nebo služby od účastníka řízení, neboť Smlouvu č. [redacted] místo ní podepsal pan [redacted], který nebyl k jednání za paní [redacted] nikterak zmocněn.

Je rovněž nesporné, že účastník řízení po paní [redacted] vyžadoval platby, což prokazuje zálohová faktura vystavená účastníkem řízení dne 31. března 2014 a daňové doklady č. [redacted], č. [redacted] a č. [redacted].

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky správního deliktu podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když se účastník řízení svým jednáním dopustil užití agresivní obchodní praktiky ve smyslu ustanovení § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, čímž porušil zákaz stanovený ustanovením § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele.

Postup účastníka řízení ohledně odstupování pana [redacted] od Smlouvy č. [redacted] však dle názoru správního orgánu není nutné hodnotit, neboť k naplnění formálních znaků správního deliktu tento postup účastníka řízení nemá jakýkoliv vliv.

Správní orgán nadto považuje za nezbytné vypořádat se s dalšími námitkami účastníka řízení vznesenými v rámci kontroly.

Správní orgán podotýká, že není v jeho pravomoci hodnotit trestněprávní odpovědnost pana [redacted] za jeho jednání v rámci uzavírání smluv s účastníkem řízení. Pokud pak považuje účastník řízení jednání pana [redacted] za nezmocněné, měl jej vyzvat k doložení plné moci, byť například dodatečně.

Ke skutečnosti, že ukončení smluvního vztahu došlo již k 19. květnu 2014, avšak ze strany paní [redacted] došlo k obnovení smluvního vztahu se společností ČEZ až ke dni 11. července 2014, bylo správním orgánem přihlédnuto při ukládání sankce.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty.

V této souvislosti se Úřad zabýval také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu. V daném případě, kdy účastník řízení donutil paní [redacted] stát se jeho zákazníkem při absenci její prokazatelné vůle, byla zcela jistě materiální stránka uvedeného správního deliktu naplněna, neboť účastník řízení nerespektoval práva zákaznice, byť se tak stalo zřejmě systémovou chybou ve vztahu k obchodnímu zástupci.

Úřad se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 24b odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Z podkladů, které měl Úřad k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka řízení nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení.

Úřad tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně prokázal, že se účastník řízení svým jednáním dopustil správního deliktu ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele lze uložit podle ustanovení § 24 odst. 12 písm. d) téhož zákona pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační.

Při stanovování konkrétní výše pokuty Úřad předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 24b odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, ke kterým je dle tohoto ustanovení nutné přihlédnout, a to k závažnosti správního deliktu, zejména ve vztahu ke způsobu jeho spáchání, k jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Správní orgán dále též přihlédl k době trvání protiprávního jednání a k majetkovým poměrům účastníka řízení.

V tomto rozhodnutí je deklarováno porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele spočívající v užití nekalých obchodních praktik při nabízení a poskytování služeb, konkrétně pak užití agresivní obchodní praktiky ve smyslu ustanovení § 5a odst. 2 téhož zákona. Úřad považuje klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům. Neumožnění uplatnění práv zákazníka garantovaných zákonem je ze strany Úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení.

Odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za spáchání správního deliktu je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Správní orgán nemohl bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán se zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního jednání. Účastníku řízení je vytýkáno, že následek užití agresivní obchodní praktiky trval v období od 1. dubna 2014 do 27. července 2014, tedy 117 dní. Správní orgán však při stanovování výše pokuty jako k výrazně polehčující okolnosti přihlédl ke skutečnosti, že již dne 19. května 2014 došlo ze strany účastníka řízení k uvolnění odběrného místa paní [redacted], avšak v důsledku jednání paní [redacted] došlo ke změně dodavatele až ke dni 28. července 2014.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastníku řízení byla rozhodnutím č. j. 04430-10/2013-

ERU ze dne 24. května 2013 uložena pokuta ve výši 20 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, a to za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách ve znění pozdějších předpisů, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Z podkladů, které si správní orgán obstaral vlastní činností a dostupných ve veřejném rejstříku – Sbírka listin Obchodního rejstříku – bylo zjištěno, že v roce 2012 dosáhnul účastník řízení tržeb z prodeje zboží ve výši [redacted] Kč a celkového výsledku hospodaření ve výši [redacted] Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření účastník řízení vykázal ve výši [redacted] Kč. Za účetní období roku 2013 dosáhnul účastník řízení tržeb z prodeje zboží ve výši [redacted] Kč a celkového výsledku hospodaření ve výši [redacted] Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření účastník řízení vykázal ve výši [redacted] Kč. Aktuálnější majetkové poměry účastník řízení nedoložil.

S ohledem na uvedené údaje stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši 40 000,- Kč, tj. při samé spodní hranici zákonné sazby, která naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a kterou nelze považovat za likvidační, neboť v případě správního trestání právnické osoby nelze uvažovat o tom, že by takováto výše pokuty, jež je spíše symbolického charakteru, mohla mít pro právnickou osobu likvidační dopad, tím spíše jedná-li se o právnickou osobu podnikající v oblasti obchodu s elektřinou a plynem.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má za to, že uložená pokuta tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 24b odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 40 000,- Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4

správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly